

Ορθά-κοφτά

Σάββατο, 13 Σεπτεμβρίου 2014

5:27 μμ

2

Τι λέει ο Κοραής

Ὄρθᾶ Κοπτά. Δύο ἐπιρρήματα συνταγμένα ἀσυνδέτως, σημαίνοντα κυρίως, ὅτι οἱ Γάλλοι λέγουν d'estoc et de taille. Τὸ μεταχειριζόμεθα μεταφορικῶς, οἷον Τὸν ἐλάλησα ὀρθά κοπτά, ἤγουν χωρὶς συσολήν, καὶ δίχα νὰ κρύψω ἢ νὰ ὑποκριθῶ τὴν ἀλήθειαν (s'expliquer sans façon, sans déguisement). Συμφωνεῖ σχεδὸν μὲ τῶν παλαιῶν Τὸ Εὐθύρρημονεῖν, ἢ Ἀποτόμως λέγειν· καὶ πλεον ἴσως μὲ τοῦ Ἀποστόλου (Β' Τιμοθ. β' 15) τὸ « Ὄρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς » ἀληθείας, » τὸ ὁποῖον διαφόρως ἐξήγησαν οἱ Θεολόγοι. Ἡ Γραικικὴ μετάφρασις λέγει « Ὄρθοκόπτωντας τὸν λόγον τῆς » ἀληθείας » Τὸ Ὄρθοκόπτωντας ἐδῶ, σιμὰ τῆς ἀσφαλείας εἶναι καὶ ἀρκετὰ χαμερπές. Τὸ Ὄρθά κοπτά πάλιν δὲν ἀρμόζει οὐδ' αὐτὸ εἰς τὸ Ἀποστολικὸν ὕφος. ἔχει χρεῖαν ἐρμηνείας περιφραστικῆς.

9359.275 [401]

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ ΟΥΤΕ ΑΦΗΝΑΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ. ΟΙ ΛΟΓΙΟΙ ΕΤΕΜΝΑΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΕ ΚΩΛΛΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΛΠ ΚΑΤ'Α ΤΗΝ ΕΚΦΟΡΑ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ. ΑΤΕΛΗΣ Η ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΤΜΗΣΙΣ ΕΙΧΕ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΙΝ ΤΟΥ ΝΟΗΜΑΤΟΣ. ΟΠΟΙΟΣ ΕΤΕΜΝΕ ΟΡΘΩΣ, (ΣΩΣΤΑ) ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΤΑΝΟΗΤΟΣ.

ΚΑΤ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟ ΟΡΘΟΤΟΜΕΙΝ ΣΗΜΑΙΝΕ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΕΙΝ, ΕΡΜΗΝΕΥΕΙΝ

Πβλ το αποσπασμα από τη Λειτουργια:

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἀγίαις σου ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶσον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

ΚΟΒΩ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΙΞΗΣ

ΟΡΘΑ ΚΟΦΤΑ = ΟΡΘΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΕΚΟΜΕΝΑ = ΠΡΟΦΕΡΟΝΤΑΣ ΣΩΣΤΑ

Αξίζει να παρατηρήσουμε ότι ο πλάγιος λόγος είναι περιπλοκότερος του ευθέος λόγου (ορθός= το αντιθετον του πλαγίου). Το δε λακωνίζειν εναργέστερον. Ορθά (ορθως) και κοφτά (λακωνικά, με μικρές σαφείς προτάσεις)= ξεκάθαρα .πβλ. Καθαρα κ' εξαστερα.

Βιβλιογραφία

9359

Τίτλος: ΑΤΑΚΤΑ - ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

ΑΤΑΚΤΑ, ΗΓΟΥΝ ΠΑΝΓΤΟΔΑΠΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΝΕΑΝ
ΕΛΛΗΝΗΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΩΝ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ ,
ΚΑΙ ΤΙΝΩΝ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ , ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΣ ΣΥΝΑΓΩΓΗ.
ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ, ΠΕΡΙΕΧΩΝ ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ ΔΟΚΙΜΙΟΝ, ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Συγγραφέας: ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ
Εκδότης: ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Κ. ΕΒΕΡΑΡΤΟΥ.
Έτος: 1829